

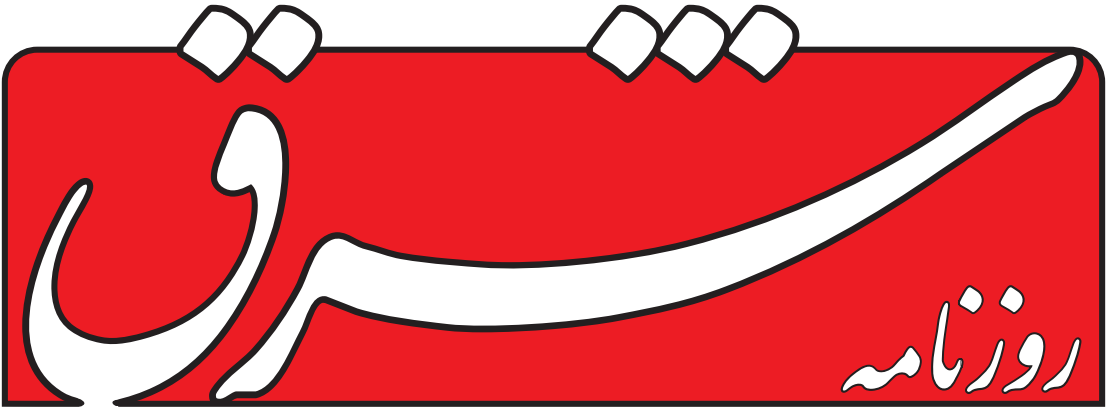
رئیس جمهور:

راه مبارزه با فساد تصویب لوایح FATF است

گروه سیاست: رئیس جمهور در جلسه هیئت دولت گفت: یکی از راه‌های مبارزه با فساد همان چهار لایحه‌ای بود که دو تای آن تصویب شد و در دو تای دیگر دستور رهبری راهگشاست. بهترین راه برای مبارزه با فساد تصویب لوایح...

صفحه ۴

پنجشنبه ۴ دی ۱۳۹۹ • ۹ جمادی الاول ۱۴۴۲ • ۲۴ دسامبر ۲۰۲۰

معاون بانک مرکزی در گفت‌وگو با «شرق» چگونگی اتصال سایت‌های شرط‌بندی به درگاه‌های پرداخت را توضیح می‌دهد

ماجرای اتهام به بانک مرکزی

صفحه ۵

تفاوت دیدگاه‌ها بر سر چگونگی ورود اصلاح‌طلبان به انتخابات ادامه دارد

دوراهی ائتلاف - اصلاحات

ابطحی: شایعه دیدار خاتمی و احمدی نژاد را تکذیب می‌کنم

عکس: سهیل تاک، شرق

صفحه ۲

واکنش احمد جنتی به سخنان حسن روحانی:

اظهارات رئیس جمهور حاشیه‌ساز است

گروه سیاست: قابل حدس بود که دبیر شورای نگهبان به سخنان روز دوشنبه رئیس جمهور واکنش نشان دهد. حسن روحانی از برداشت‌های متفاوت این شورا درباره اصل ۱۳۴ قانون اساسی گفته بود؛ اصلی که به اختیارات رئیس جمهور برمی‌گردد...

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۸۹۸ • ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

فصل خطیر بودجه ۱۴۰۰

مهدی تقوی • اقتصاددان

کاهش شدید درآمدهای نفتی و افزایش تحریم‌ها در کنار بار مالی ناشی از پاندمی کرونا باعث شده دولت در تامین و صرف بودجه خود با مشکل مواجه شود. تا قبل از ریاست جمهوری ترامپ در آمریکا، ایران روزانه دومیلیون و ۶۰۰ هزار بشکه نفت می‌فروخت. تحریم‌ها موجب شد درآمدهای نفتی در کشور به‌شدت کاهش یابد. می‌دانیم کسری بودجه همواره تورم را تشدید می‌کند؛ چراکه دولت مجبور است در این راه دست به استقراض از بانک مرکزی بزند، هرچند این دولت کمتر از بانک مرکزی استقراض کرده‌اما با روش‌های دیگر مانند تغییر نرخ ارز یا اتخاذ سیاست‌هایی چون فعال‌شدن بورس توانسته است کسب درآمد کند و بخشی از کسری بودجه را جبران کند اما این امر نیز بار تورمی ایجاد می‌کند نرخ بالای تورم ارزش پول ملی را پایین آورده و این موضوع باعث فشار اقتصادی بر مردم و فقیر شدن آنها می‌شود. تجربه نشان داده پیش‌بینی‌هایی که برای بودجه‌های سالانه می‌شود، کمتر با واقعیت همخوانی داشته است. کسری بودجه برای سال آینده اجتناب‌ناپذیر است. در پاره‌ای موارد دولت برای تامین بودجه هزینه‌های عمرانی را تعدیل می‌کند یا زمان کسری سراغ بانک مرکزی برای چاپ پول می‌رود. اگر بتوان از صاحبان درآمدهای بالا مالیات واقعی گرفت و نه فقط از کارمندان که بیش از ظرفیت در حال پرداخت مالیات هستند، کام مثبتی در جهت تامین بخش درآمدی بودجه کشور برداشته شده است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

میلاد حضرت مسیح، نگاهی به جهانی که پیش روست

زهرا نژادپیرام

صلح‌خواهی و صلح‌اندیشی و کنش‌های هم‌پیوند یا منتج از آن همواره یکی از دغدغه‌های بشریت بوده است. علی‌رغم این دغدغه، فاصله نگران‌کننده بین وضعیت تاسف‌بار موجود و وضعیت مطلوب صلح‌جویانه و عدالت‌خواهانه جهانی، به وجود آمده که زنگ خطرری را برای کشوران صلح به صدا درمی‌آورد؛ در این میان، بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ و درهم‌ریختن بنیان‌های مختلف زندگی انسان‌ها در سراسر کره خاکی، سند و شاهدهی برای وایستگی متقابل انسان‌ها و نیاز هر چه بیشتر به صلح و مدارا میان انسان‌ها و دولت‌هاست. کرونا به اثبات رساند که زمین مرز مشترک و انسان یگانه ملتی است که باید با اتحاد در مقابل عوامل برهم‌زننده آرامش و امنیت بایستد. در آستانه میلاد حضرت مسیح(ع) و سال نو میلادی بی‌شک، زست فرهنگی جوامع در سال پیش‌رو دستخوش تحولات اساسی خواهد بود. تحولاتی که انتظار می‌رود بی‌عدالتی‌ها، تبعیض‌ها، ترویج حقوق و کرامت همگانی و اعتماد ازکف‌رفته‌تر را دوباره برقرار ساخته و همبستگی جهانی را بازسازی و زمینه بهره‌مندی از مزایای دیدگاه‌های متکثر را فراهم کند. این تحول، مستلزم روندی است که صلح را از روان فرد تا جهان بیرون او دنبال می‌کند؛ چراکه پیش‌زمینه هرگونه صلح و مصالحه‌ای در عرصه کلان و عمومی، فرایندی است که در عرصه خرد و خصوصی جریان دارد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

الزامات کامیابی قانون اساسی

برخوردار باشد.

۳. برای اینکه حکمرانی خوب ایرانی اسلامی داشته باشیم، برای یک بار سر صبر، باید میز خود را مرتب کنیم. از قانون اساسی خیر عمومی و منافع همگانی در مقیاس ملی می‌خواهیم. از یک سو ثبات نظام سیاسی اهمیت دارد، از یک سو توسعه و روزآمدی و تحول‌خواهی و اثربخشی قدرت برای خجستگی و سعادت ملی مهم است. حاصل جمع این مطلوب‌ها بازنگری‌های ادواری است. گاهی به‌صورت مدت‌دار مثلا ۱۰ سال یک‌بار و گاهی مسئله‌محور؛ چنانچه بخشی از نخبگان مسائلی در تقنین اساسی ببینند که قدرت اثربخشی آن را با چالش و ناکارآمدی مواجه کرده، بنای اصلاح مطرح شود. قانون ایستا، تحقیقا پیوندی با اراده مردم ندارد.

۴. فهرست مصادیق بازنگری قابل گفت‌وگو است؛ الگوی نارس تفکیک قوا از جمله تداخل و تعدد مراجع حکمرانی، تضمین وافی حقوق ملت و فقدان ضمانت اجرا برای پایش حقوق شهروندان، فقدان دادگاه قانون اساسی، دومجلسی‌شدن، تفسیرهای بازگونه، نظارت‌ناپذیری و فقدان پاسخ‌گویی برخی مراکز، نظارت استصوابی و تخدیش حق آزادی انتخابات، تزلزل نظام نمایندگی، بحث جابه‌جایی قدرت، و سیستم‌های کنترل و نظارت و تقسیم کارها، صداوسیماي انحصاری و ... همه نیازمند بررسی است. همگونی، همکاری و هم‌گرایی قدرت یک دغدغه جدی است که قانون اساسی حاضر نتوانسته این ایده را عینیت بخشد.

ادامه در صفحه ۲

ماصلح نقره‌کار وکیل دادگستری

۱. سخنان اخیر رئیس جمهور در زمینه اصلاح قانون اساسی و الزامات بازنگری آن از این حیث حائز اهمیت است که دولت تجربه اجرایی هشت‌ساله‌ای را پشت سر گذاشته و کلوگاه‌های قوت و ضعف قانون را در ورطه عمل تجربه کرده است. تجربه ملی در چهار دهه انقلاب اسلامی و پیشینه تقنین در قانون اساسی مشروطه در رأس نظام هنجاری کشور، نقشه راهی را فراروی اصلاح و توسعه نظام حقوقی به تصویر می‌کشد تا از این رهگذر، انبان تجارب پیشین، مسیر آینده شایسته‌تر بر مدار تضمین حقوق ملت و تنظیم قوای حکمرانی را هموار کند.

۲. زمان جامعه، اکنون است و نه گذشته؛ ۴۰ سال از تقنین اساسی گذشته و نسل حاضر اراده‌ای حادث دارد. قانون باید برای امروز و فردای شهروندان ثمره خیر عمومی بیافریند، ایستادن در نقطه صفر با تکرار نقص‌ها و بازتولید نارسایی‌ها هرگز قابل پذیرش نیست. نباید تقنین زمینه اضرار شهروندان شود. آنجا که خیر عمومی آسیب می‌بیند یا حقوق شهروندان ضایع می‌شود، علاج کار اصلاح و بازبینی است. باید به شیوه مسالمت‌آمیز و مبتنی بر سازوکار حقوقی اجازه داد جامعه امروز نسبت به حقوق اساسی و ساختار سیاسی، از حق تعیین سرنوشت و ابراز اراده آزادانه بگذرد/ سیاوش کسی را به کس نشمرد

و گریسوز اگرچه آکنده از خشم و رشک بود، اما چهره به لبخند گشود و سیاوش را که از زاده‌شدن فرود یک پارچه شادمانی بود، شادباش گفت. آن‌گاه در کاخ فرنگیس دو تخت نشاندند و دو مرد بنشستند، یکی شادمان و خنده‌زان، دگر اندوهگین و لبخند‌زان و سیاوش فرمان داد به شادی زاده‌شدن فرود، خنیاگران بیایند و بنوازند تا به شادمانه بنوشند. آن‌گاه از ایوان به میدان رفتند به بازی چوگان و گریسوز گوی زد، سیاوش گوی از او برد و زخمی زد که گوی ناپدید شد، گویی سیهر آن گوی را فروکشید. ناکامی گریسوز در گوی‌زدن، آتش سینه‌اش را شعله‌ورتر کرد. گریسوز به شاهزاده ایرانی گفت: «شایسته است هنر بنمایی و با تیروکمان و نوک سنان درگیرا ما را شگفت‌زده کنی» و سیاوش ناگاک از آتش درون سینه گریسوز، زهرای را به نشانه مردی زره پوشیده در جایی قرار داد و سینه زره را با نیزه نشانه گرفته و آن نیزه را چنان بر سینه زره نبشاند که بندهایش یک به یک بگست.

حرف‌اول

سیاوش، قربانی رشک

قبلی به نقطه فعلی رسید، همراه شویم:

پیران، مشاور و راهنمای افراسیاب پس از دیدار از سیاوشگرود و کاخ‌های آن شارسستان، چنان به هیجان می‌آید که چون به نزد بانوی خویش، گلشهر بازمی‌گردد، می‌گوید سیاوش بهشتی خرم در صحرایی بی‌برگ و بار بنیاد نهاده است و به او می‌گوید با سرخوشی به دیدن آن شارسستان رود تا جسم و جان‌ش ناشاطی دیگر گیرد. پیران آن‌گاه به نزد افراسیاب رفته، پس از دادن گزارش گردآوری باج و خراج، از زیبایی‌های سیاوشگرود می‌گوید و او را ترغیب می‌کند از آن شهر زیبا دیدن کند که سیاوش در زمانی کوتاه بنیاد نهاده و نشان از سرشت و خوی هنرمندانه او دارد.

پیران از احساسی برخاسته از نیکدلی و نیکومنشی می‌گوید، سیاوش از آن خارستان، شارستانی برآورده که به بوستانی در اردیبهشت‌ماه می‌ماند و در آن دیگر بهشت کاخ‌هایی بنا کرده و بر پیشانی کاخ‌ها نگاره‌هایی را به تصویر کشیده که از شکوه ایران و توران سخنها دارد. پیران با سرخوشی می‌گوید در سیاوشگرود شهری را دیدم که مانند آن را در توران‌زمین کس ندیده است. آب‌های روان از میان کاخ‌ها می‌گذرد و از بس باغ نشانه و ایوان بر پا داشته، گویی خرد با روان درامیخته است و سپس از کاخ فرنگیس می‌گوید که چون الماسی در میان دیگر کاخ‌ها می‌درخشد و افراسیاب را برای داشتن چنین دامادی ستایش‌ها می‌کند که باوجود چنین دامادی، دیگر هرگز بین ایران و توران نبردی نخواهد بود.

چو کاخ فرنگیس دیدم ز دور/ چو گنج گهر بُد به میدان سور/ بدین زیب و آیین که داماد توست/ که خوبی به کام دل کشاد توست/ گر ایدونک آید ز مینو سروش /

نباشد بدان فرو و اورنگ و هوش

افراسیاب شادمان آنچه را پیران گفته بود، نزد برادر خویش، گریسوز بازمی‌گوید و از او می‌خواهد دیداری از سیاوشگرود داشته باشد و ببیند که سیاوش دیگر در اندیشه ایران نیست و سرانجام چون کاووس خاک، باین خویش گرداند، ایران و توران تا جهان پایدار است، در آرامش خواهند زیست و جای سیاسی است که سیاوش این‌گونه دوستار دخت شاه، فرنگیس است و او اکنون فرزندی در راه دارد که چون پای به این کیتی گذارد، نوید آشتی و آرامش به نوادگان فریدون خواهد داد. اکنون هدایایی گران‌بها از گوهر و تخت و یاره و نگیں و از گسترندگی‌ها و بوی رنگ از گنج‌خانه برگیرد و برای فرنگیس هدیه برد و دو هفته‌ای نزد برادرزاده‌اش بماند. گریسوز از میان سیاهبان هزار سوار برگزید و با دلی شاد راهی سیاوشگرود شد. سیاوش چون از نزدیک‌شدن گریسوز آگاه شد، با گروهی از یاران نزدیک خود به پذیرش او شتافت و آن‌گاه که از دور یک‌دیگر را بدیدند هر دو از اسب فرود آمده، آغوش به روی

ادامه در صفحه ۴

مهدی افشارپژوه‌هشکر

پیش از سخن

در سال‌های دانشجویی دکتر، استادی داشتم -عمرش دراز باد- فرزانه، دانشور، مسلط به سه زبان انگلیسی، فرانسوی و آلمانی با حافظه‌ای شگرف و دانش تاریخی بی‌همانند و از آنجا که فاصله سنی که چون این‌گونه کردن فراز و راست‌قامت قدم برداری استاد و شاگرد فقط ۱۰ سال بود، به غیر از رابطه استاد و شاگردی که پیوسته بر ابتنای تعلق خاطر و حرمت‌گذاشتن به استاد بود، محرمیتی نیز بود که گاه رازی را با من در میان می‌گذاشت. از او بسیار آموختم، هرچند بسیار اندک به کار بستم و یکی از آموزه‌هایش این بود که کمی خمیده‌گام بردار در جمع مردمان رشک‌ورز که چون این‌گونه کردن فراز و راست‌قامت قدم برداری و این‌گونه پیوسته لبخند بر لب گذاری و چهره بگلشایی، دیگران می‌ندارند از چه رفاه و آسایش و سرخوشی‌ای برخوردار و هرگاه فرضی دست دهد، لبخند از لب‌ت برآیند و گر به ابرویت اندازند؛ کمی خمیده باش، کمی تکیده. آن روزها درک دقیقی از سخنان استادم نداشتم و اکنون که داستان رشک‌ورزی‌های حاسدان بر سیاوش را می‌خوانم و ثمره راست‌قامتی را دیده‌ام و درد لبخند را چشیده‌ام، درمی‌یابم که استاد با دقتی بیش از من داستان سیاوش را خوانده و اکنون که در پیران‌سالکی این داستان را بازآفرینی می‌کنم، می‌دانم شاهنامه را نه از این باب می‌خوانیم که تنها حدیث رستم و افراسیاب را خوانده باشیم و نه اینکه تنها از کشته‌شدن سهراب به دست پدرش آگاه شویم و آب در دیده بگردانیم، می‌خوانیم تا بدانیم نابخردی‌های کاووس، شهریار کیانی، در شوق پرواز به آسمان، در تصرف مازندران، در حمله به هاموران و در انتخاب بانوی شهبستان چه رنج‌هایی که بر خود و پهلوانان ایران تحمیل کرد و چگونه فرزند به قتلگاه فرستاد و نیز شتاب‌ورزی‌ها و نابه‌اندیشی‌ها و زودخشمی‌های افراسیاب چه ستمی را بر مردم توران روا داشت و پیش از افراسیاب، زیاده‌خواهی سلم و تور، چه درد و رنجی را بر مردم توران جاری گرداند و می‌پردازم شاهنامه را می‌خوانیم که در کنار آگاهی از آنچه بر این مردم بلندهمت رفته است، بیاموزیم کمی فروتنی، کمی با تأمل، کمی با تسامح و تساهل و کمی بخردانه رفتار کنیم که روزی دست تحسیر بر هم نساییم که چه سیاوش‌ها را از دست داده‌ایم و افسوس از دست‌رفتن شادی‌ها را داشته باشیم که امروزه سخت بدان مغروریم.

ایدون باد.

اکنون با ادامه داستان سیاوش که در یادداشت‌های

بدون هزینه ار سال

روزنامه شرق

تحويل روزنامه در منزل یا محل کار شما

۸۸۹۰۳۵۴۸